

Vlome in rope lahko preprečite sami!

3.12.2010

V zadnjem času se tudi pri nas vrstijo vlomi in ropi zlatarskih delavnic in trgovin. Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri OZS je zato pripravila posvet o zavarovanju, varovanju in kriminalnih dejanjih v zlatarnah, draguljarnah in urarskih obratovalnicah, ki se ga je udeležilo lepo število članic in članov sekcije.

Na posvetu, ki je bil 9. novembra v prostorih OZS v Ljubljani, je najprej kriminalist Policijske Uprave Ljubljana Matija Breznik predstavil preventivne nasvete za lastno varnost in varnost osebnega premoženja ob omenjenih dejanjih. Poudaril je, da je najpomembnejše najprej poskrbeti za človeška življenja, potem pa šele za predmete oziroma lastnino. Kot je povedal, se lahko pred vlomilci zaščitimo z dobro notranjo in zunanjo osvetlitvijo, protivlomnimi vrati, dodatnimi ključavnicami, roloji, rešetkami, sistemom varnostnega dima in tehnično dovršenimi alarmnimi napravami, ki naj bi bile povezane z varnostnimi službami. Pri tem je pomembno, da so senzori gibanja primerno naravnani, da sproti preverjamo njihovo delovanje in, da je (so)uporabnikov šifer za alarmne naprave čim manj. Najbolje je, da ima vsak sodelavec svojo. Ob tem je Breznik priporočil še kakovosten sef s časovnim zamikom, ki deluje na dve šifri, pri čemer prva vključi tihi alarm, in dnevno odvajanje gotovine, če je le mogoče s pomočjo varnostne službe.

»Brez kombinacije tehničnega in mehanskega varovanja danes praktično ne gre več,« je poudaril Breznik in priporočil, da je treba v primeru vloma takoj poklicati policijo, pri tem pa naj žrtev vloma ne vstopi v objekt oziroma svojo trgovino, ker s tem zabriše sledi, ki so jih na kraju dogodka pustili storilci. Če se oškodovanci s slednjimi slučajno srečajo oziroma jih še vidijo ob odhodu, pa naj si zapomnijo čim več podatkov o njih in jih kakor hitro je mogoče tudi zapišejo. Dobro je tudi, da unikatne predmete, vredne izdelke iz zlata in draguljev tudi poslikajo, kajti tudi te fotografije bodo v pomoč policiji pri njihovem iskanju.

V primeru nasilnega roba so preventivni ukrepi podobni kot pri vlomih, le da pri teh pridejo v poštev še tako imenovana stikala »panik«, ki naj bodo na številnih mestih in čim lažje dosegljiva. Zelo pomemben je tudi kakovosten video nadzor. Kamere morajo biti na primernih ter varovanih lokacijah in z možnostjo širokega kota snemanja, posnetek pa mora biti čim boljši, kar naj vsak uporabnik preveri že pred morebitnim neljubim dogodkom. Zelo pomembno je, da oškodovanec roparja ne izziva, saj ga je lahko še bolj strah kot oškodovanca in to lahko pri njem izzove še bolj nasilno reakcijo. Mora pa ga pozorno poslušati, ker je vsak podatek dobrodošel za policiste, ki kasneje raziskujejo sam dogodek in skušajo najti storilce.

Predstavnika zavarovalnic Maribor in Triglav so nato predstavili ponudbo obeh zavarovalnic, predstavnik podjetja Varnost Maribor pa je pokazal in obrazložil nekaj posnetkov kaznivih dejanj in ob tem udeležencem svetoval, kakšno je najprimernejše varovanje v določenih primerih.

Najnovejša tehnologija varovanja

Kot so na posvetovanju večkrat opozorili, lahko vsak posameznik s preventivnim ravnanjem stori največ za preprečitev kaznivega dejanja. Kot primer dobre zaščite pred vlomi so si najprej ogledali najnovejšo tehnologijo varnostnih stekel nemškega podjetja Securtec. Njegovi predstavniki so prvič v Sloveniji na praktičnem primeru zlatarjem, draguljarjem in urarjem prikazali, v čem se njihova protivlomna stekla razlikujejo od ostalih. Kot so se udeleženci lahko prepričali na lastne oči, jih je praktično nemogoče razbiti; celo najmočnejši so vanj skušali narediti luknjo s sekiro, pa se steklo ni vdalo. Kot so si lahko ogledali tudi na promocijskem filmu, se večslojno, tehnično dovršeno steklo v eni minuti ni razbilo niti z ognjem, pištolo, ognjeno konico, ki topi celo beton in keramiko, 130 grami TNT in tekočim vodikom. Nazadnje so po vsem tem isti kos stekla skušali razbiti še z avtom. Ta se je s 50 km/h zaletel v steklo in s tem nanj ustvaril 30 ton pritiska, a je zadnja plast stekla vseeno ostala nepoškodovana.

Zelo učinkovit (kar so lahko preizkusili tudi na lastni koži) pa je tudi sistem

varnostnega dima. Kot so povedali predstavniki podjetja SGbiro, ti protivlomni in protiropni sistemi zavarujejo premoženje tako, da ga zavijejo v gost dim, v katerem človek ne vidi niti prsta pred nosom. Česar ne vidi, pa ne more ukrasti. Dimna zavesa tako deluje učinkoviteje od klasičnih metod varovanja. Deluje pa tudi zelo hitro, saj je celoten prostor zavit v gost dim že v nekaj sekundah po sprožitvi alarma, dim pa se v prostoru zadrži tudi več kot dve uri, kar pomeni, da so zadimljen prostor in dragocenosti v njem prav gotovo varni do prihoda intervencije (večina vlomov sicer traja od 2 do 4 minute). Dim ni škodljiv za človeka, ne poškoduje varovanih predmetov in ne pušča nikakršnih sledov. Več o varovalnem dimu si lahko preberete v naši rubriki Varovanje premoženja v drugem delu Obrtnika.

Zelo učinkovit protivlomni sistem: v nekaj sekundah je prostor zavit v gost dim. Česar ne vidiš, tudi ukrasti ne moreš.

Tudi najmočnejši možak in najtežji macola in sekira nista bili kos večplastnemu neprobojnemu steklu (foto: K. Š.).

Vlomi, ropi in odkup zlata

Vedno pogostejši vlomi in ropi v naših zlatarnah in draguljarnah, dogajajo se že skoraj vsak teden, zbuja skrb in strah. Vsakdo v naši stroki je lahko naslednja žrtev kriminalnega dejanja. Škoda gre v sto tisoče evrov, bodisi za zlatarje in draguljarje ali pa za zavarovalnice, če so z zlatarji sklenili dobro zavarovanje.

Še dodatno spodbuja kriminalce vedno višja cena zlata. Ukraden nakit in ure lahko hitro prodajo raznim podjetjem, ki odkupujejo zlato in prihajajo v Slovenijo iz drugih držav. Odkupe najavljajo z letaki, ki jih dobimo v poštne nabiralnike, opravljajo pa jih v hotelskih sobah in gostilnah. To še dodatno zastruje trenutni položaj slovenskega zlatarstva in draguljarstva.

Pogostost vlomov in ropov bo lahko pri zavarovalnicah vzpodbudila dvig zavarovalnih premij, zahteve po dodatnih varnostnih sistemih (neprebojna stekla, posebne rolete, video nadzor itd.). To je lahko sod brez dna. Še tako dobri varnostni opremi pa se profesionalni storilci lahko izognejo. Vemo, da dodatna zaščita nakita in ur stane tisoče evrov, ki pa jih ne bo plačala stranka.

Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri OZS je v upanju, da nam bo na pomoč priskočila tudi država, o vsem tem dogajanju obvestila pristojne državne organe. V Kanadi, na primer, so sprejeli uredbo, po kateri v banko, draguljarno in lekarno ni dovoljeno

vstopiti z klobukom, kapuco in sončnimi očali. V želji, da bi to zmanjšalo število krajev in ropov, policija to podpira in oglašuje s pomočjo plakatov. Izkušnje nekaterih drugih držav, na primer ZDA in Velike Britanije, dokazujejo, da to precej zaleže.

Praznični december je pred vrati. Želimo si veliko obiskovalcev v naših zlatarnah in draguljarnah, ki bodo z lepim nakitom razveseli svoje najdražje. Diamanti, barvni dragi kamni, biseri in plemenite kovine simbolizirajo ljubezen. Seveda kupljeni, ne ukradeni.

Feliks Vrečko, predsednik Sekcije zlatarjev in draguljarjev OZS

Avtor: Katja Štucin